

РЕШЕНИЕ

№ 82

гр. Раднево, 27.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РАДНЕВО в публично заседание на осми юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Асен Цветанов

при участието на секретаря Росица Д. Динева
като разгледа докладваното от Асен Цветанов Гражданско дело №
20235520100021 по описа за 2023 година

Предявени са искове с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. 2 и 3 ЗЗД, чл. 19, ал. 4 вр. ал. 5 ЗПК, чл. 22 ЗПК вр. чл. 11, ал. 1 ЗПК и чл. 146, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 143, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 24 ЗПК.

Производството е образувано по искова молба на А. Г. М., действащ чрез пълномощника адв. М. от АК-Пловдив, срещу „Кредисимо“ ЕАД и „Ай тръст“ ЕООД, с която се предявяват искове с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. 2 и 3 ЗЗД, чл. 19, ал. 4 вр. ал. 5 ЗПК, чл. 22 ЗПК вр. чл. 11, ал. 1 ЗПК и чл. 146, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 143, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 24 ЗПК. Ищецът твърди, че на 11.12.2021 г. е сключил с ответното дружество „Кредисимо“ ЕАД договор за потребителски кредит № 2486863, с който ответникът се задължил да му даде кредит в размер на 5000 лв. Твърди, че съгласно договора срокът на кредита е за 24 месеца и разсрочен за връщане на 24 месечни вноски. Твърди, че съгласно чл. 4.1 от договора следвало да сключи договор за поръчителство с втория ответник „Ай тръст“ ЕООД като обезпечение по договора за кредит. Твърди, че сключил с втория ответник „Ай тръст“ ЕООД и било уговорено възнаграждение в размер на 4000 лв. Твърди, че договора за кредит е нищожен на основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД, чл. 19, ал. 4 вр. ал. 5 ЗПК, чл. 22 ЗПК вр. чл. 11, ал. 1 ЗПК, при условията на евентуалност клаузата на

чл. 4.1 от договора за кредит за нищожна на основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД и чл. 146, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 143, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 24 ЗПК, за което развива съображения. Твърди, че договора за поръчителство е нищожен на основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД – нарушаване на добрите нрави при нееквивалентност на престациите, чл. 26, ал. 1, предл. 2 ЗЗД вр. чл. 19, ал. 4 ЗПК – заобикаляне на закона при надвишаване на лимита на ГПР и чл. 146, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 143, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 24 ЗПК – неравноправност на клаузите при нарушаване на принципа за справедливост и добросъвестност, за които също развива съображения. Поради това иска от съда да постанови решение, с което да установи нищожност на договора за кредит на основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД, чл. 19, ал. 4 вр. ал. 5 ЗПК, чл. 22 ЗПК вр. чл. 11, ал. 1 ЗПК, при условията на евентуалност клаузата на чл. 4.1 от договора за кредит за нищожна на основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД и чл. 146, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 143, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 24 ЗПК, както и нищожност на договора за поръчителство е нищожен на основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД – нарушаване на добрите нрави при нееквивалентност на престациите, чл. 26, ал. 1, предл. 2 ЗЗД вр. чл. 19, ал. 4 ЗПК – заобикаляне на закона при надвишаване на лимита на ГПР и чл. 146, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 143, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 24 ЗПК – неравноправност на клаузите при нарушаване на принципа за справедливост и добросъвестност. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника „Кредисимо“ ЕАД, действащо чрез юрисконсулт Б., в който взема становище за неоснователност на исковете. Твърди, че действително е сключен процесния договор за кредит, но била отпусната на ищеца сумата от 5657,84 лв., а не сумата от 5000 лв., която била усвоена от него, и се бил задължил да върне общо сума с възнаграждение в размер на 8007,84 лв. на 24 месечни вноски. Развива съображение за липса на нищожност на договора за кредит на претендираните от ищеца основания. Твърди, че ОЛП бил уговорен като фиксиран в размер на 35,86% годишно, а погасителният план имал изискуемото по закон съдържание. Твърди, че съгласно договора за кредит ищецът не бил длъжен да сключи договор за поръчителство, нито това било задължително условие за сключване на договора за кредит, поради което възнаграждението по договора за поръчителство не следвало да се включва в ГПР. Твърди, че не е предвидена такса гарант и такава не се събира от кредитодателя. Твърди, че договора за поръчителство бил договор за поръчка

по смисъла на чл. 280 и сл. ЗЗД, по който договор те не били страна и не възниквали за тях права и задължения за получаване на възнаграждение. Развива съображения за действителност на договора за кредит и на клаузата на чл. 4.1 от договора за кредит, предвиждаща спорната между страните клауза за сключване на договор за поръчителство с „Ай тръст“ ЕООД. Поради това иска от съда да се отхвърлят исковете като неоснователни. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника „Ай тръст“ ЕООД, чрез юрисконсулт М., в който взема становище за недопустимост и неоснователност на исковете. Твърди, че не оспорва наличието на сключения договор за кредит и договор за поръчителство. Твърди, че ищецът не твърди да е плащал на „Ай тръст“ ЕООД каквато и да било сума по договора за поръчителство. Твърди, че действително е сключен процесния договор за кредит, но била отпусната на ищеца сумата от 5657,84 лв., а не сумата от 5000 лв. Развива съображение за липса на нищожност на договора за кредит на претендираните от ищеца основания. Твърди, че ОЛП бил уговорен като фиксиран в размер на 35,86% годишно, а погасителният план имал изискуемото по закон съдържание. Твърди, че съгласно договора за кредит ищецът не бил длъжен да сключи договор за поръчителство, нито това било задължително условие за сключване на договора за кредит, поради което възнаграждението по договора за поръчителство не следвало да се включва в ГПП. Твърди, че не е предвидена такса гарант и такава не се събира от кредитодателя. Твърди, че договора за поръчителство бил договор за поръчка по смисъла на чл. 280 и сл. ЗЗД. Развива съображения за действителност на договора за кредит и на клаузата на чл. 4.1 от договора за кредит, предвиждаща спорната между страните клауза за сключване на договор за поръчителство с „Ай тръст“ ЕООД. Твърди, че възнаграждението по договора не е в размер на 4000 лв., а се дължи само месечно за периода на гарантиране на задълженията на ищеца по договора за кредит. Поради това иска от съда да се отхвърлят исковете като неоснователни. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК вр. чл. 211 ГПК ответникът „Кредисимо“ ЕАД, действащо чрез юрисконсулт Б., е предявил срещу ищеца А. М. насрещен иск с правно основание чл. 9 ЗПК. Излага идентични обстоятелства като в отговора на исквата молба досежно сключения между страните договор за

кредит и усвоената от ответника по насрещния иск сума в размер на 5657,84 лв., при уговорени ГПР в размер на 42,38 % и ГЛП в размер на 35,86%, при срок на кредита от 24 месеца. Твърди, че са падежирали 13 броя месечни вноски по погасителния план, като общо падежиралата главница била в размер на 2568,61 лв., като дължал също и договорна лихва за периода от 20.01.2022 г. до 14.02.2023 г. Твърди, че ответникът бил многократно търсен за извънсъдебно уреждане на спора, но не откликнал на това. Твърди, че ответникът погасил по кредита сума в размер на 600 лв., която като се отнесе за погасяване на главницата, оставала непогасена главница в размер на 1968,61 лв. към 14.02.2023 г. и за периода от 20.04.2022 г. до 14.02.2023 г. С оглед на това иска от съда да постанови решение, с което да осъди ответника А. М. да му заплати посочената сума в размер на 1968,61 лв. главница за периода от 20.04.2022 г. до 14.02.2023 г., , ведно със законната лихва върху главницата, а при условията на евентуалност при уважаване на главния иск на ищеца А. М., същият да бъде осъден да заплати чистата стойност по кредита в размер на 5057,84 лв., разлика между предоставена главница от 5657,84 лв. и погасена такава в размер на 600 лв., ведно със законната лихва върху главницата. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника по насрещния иск А. М., чрез адв. М., в който оспорва иска като неоснователен. Твърди, че в случай да бъде осъден иска от съда да се разсрочи изпълнението на решението на 24 вноски, тъй като не оспорва дължимост на главницата по договора за кредит. Претендира разноски.

Съдът, като взе предвид исканията и доводите на страните, събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

С протоколно определение от 08.06.2023 г. е обявен за окончателен проекта на доклад по делото, с който на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ГПК съдът е обявил за признати и ненуждаещи се от доказване обстоятелствата, че на 11.12.2021 г. ищецът е сключил с ответното дружество „Кредисимо“ ЕАД договор за потребителски кредит № 2486863, с който ответникът се задължил да му даде парични средства под формата на потребителски кредит, който следвало да се върне на 24 месечни погасителни вноски по погасителен план при уговорени ГПР в размер на 42,38 % и ГЛП в

размер на 35,86%; в чл. 4.1 от договора за кредит е уговорена опция за сключване на договор за поръчителство с втория ответник „Ай тръст“ ЕООД като обезпечение по договора за кредит и такъв ищецът сключил с втория ответник „Ай тръст“ ЕООД и било уговорено възнаграждение в размер на 4000 лв. за целия срок на договора.

На основание чл. 146, ал. 1, т. 5 от ГПК съдът е разпределил доказателствената тежест като е възложил на ищеца да докаже по иска с правно основание чл. 26, ал. 1, предл. 2 и 3 ЗЗД, чл. 19, ал. 4 вр. ал. 5 ЗПК, чл. 22 ЗПК вр. чл. 11, ал. 1 ЗПК и чл. 146, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 143, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 24 ЗПК твърденията си за нарушаване на добрите нрави и неравноправност на клаузите на договора за кредит и договора за поръчителство. Ответниците следва да докажат насрещните си твърдения за валидност на клаузите от договора за кредит и договора за поръчителство, чрез доказване на твърдените в отговора факти за това.

По насрещния иск с правно основание чл. 9 ЗПК ищецът „Кредисимо“ ЕАД следва да докаже размера на предоставената на А. М. сума като потребителски кредит; настъпили падежи за 13 месечни вноски.

Ответникът по насрещния иск А. М. следва да докаже насрещните си възражения и наличието на обстоятелства за разсрочване на задължение при евентуално осъдително решение срещу него.

По делото е приет като писмено доказателство първа страница от договор за потребителски кредит № 2486863 от 11.12.2021 г. /л.30/, в която част липсват съществените елементи на договора като одобрена сума, ОЛП, ГПР, срок и други. Приет е погасителен план към договора за кредит – Приложение № 1 /л.31/, от което е видно, че размерът на предоставеният кредит е в размер на 5000 лв. и сключена застраховка със застрахователна премия от 657,84 лв., за срок от 24 месеца, разсрочен на 24 месечни погасителни вноски, всяка по 333,66 лв., при уговорен ОЛП 35,86 % и ГПР 42,38 %. В погасителния план е посочено, че общият размер на всички плащания е в размер на 8007,84 лв. и е поместен погасителен план в табличен вид с описание на вноските с падеж, главница, лихва и обща сума на вноската.

По делото е приета декларация съгласие за сключена застраховка живот /л.32/ в Евроинс при уговорена еднократна премия от 657,84 лв. и приложени общи условия на застраховката /л.32/. Застраховката не е предмет на спора

между страните.

По делото е приета извънсъдебна покана за плащане /л.9/, с която ответникът „Кредисимо“ ЕАД е поканило ищеца да заплати дължими суми по договора в размер на 3528,68 лв. и го е предупредило за започване на извънсъдебни действия срещу него.

Съдът намира, че ответникът „Кредисимо“ ЕАД съзнателно двукратно не представи в цялост договора за кредит, тоест не представи предметната част от същия, касаеща чл. 4 за уговаряне на сключването на договор за поръчителство с одобрен от кредитодателя поръчител. Действително, съдът е пропуснал да изиска по реда на чл. 190 ГПК договора в цялост, но това по никакъв начин не изключва съзнателното неприлагане на договора в цялост от страна на ответника „Кредисимо“ ЕАД. Съдът намира, че това на първо място се явява възпрепятстване на доказването в процеса, от което този ответникът не може да черпи положителни правни последици, независимо да не е предупреден от съда по реда на чл. 161 ГПК. Действително, в чл. 3-1 от договора за кредит е посочено, че сключването на договор за застраховка и договор за поръчителство не е задължително условие за сключване на договора за кредит, но на съда е служебно известно от всички съдебни спорове с тези страни, че винаги договорите за кредит са съпътствани от сключени от потребителите договори за поръчителство и договори за застраховка, с което в посочения текст на чл. 3-1 от договора е уредена формална възможност, която въобще кредитодателят не предоставя на кредитополучателите. Именно в унисон с тези съждения е и липсата на представена от ответника „Кредисимо“ ЕАД втора страница на договора, където е поместен процесния чл. 4, т. 1 с твърдения на ищеца, че го задължава да сключи договор за поръчителство. В тази връзка съдът намира да посочи, че противоречи на човешката природа при сключване на договор за потребителски кредит, което логически означава физическото лица да няма парични средства и да са му нужни такива, да има възможност да не сключи договор за поръчителство с възнаграждение, равно на размера на потребителския кредит, и въпреки това да го сключва този договор за поръчителство. Интерес от договора за поръчителство има кредитодателят, а не кредитополучателят, поради което съдът въобще не може да се съгласи с аргументите на ответника „Кредисимо“ ЕАД, че ищецът съгласно чл. 3 и чл. 4-3 от договора за кредит е имал възможност да сключи необезпечен договор

за кредит. Допълнителен аргумент в тази насока е следното: в случая е видно, че договора за кредит е сключен при ГПР в размер на 42,38 %, което означава, че необезпечен кредит би следвало да е с по-висока лихва, съответно ГПР, което означава, че същият би могъл да стигне максималния праг по ЗПК в размер на 50 %. От друга страна обаче на ответникът „Кредисимо“ ЕАД като финансова институция, даваща много кредити на физически лица, едва ли е убягнала съдебната практика за нищожност на клаузи за възнаградителна лихва, за неустойки, при сключване на обезпечени кредити при ГПР над 30 %. Именно комплексът от всички тези преки и косвени доказателства, включително непредставената и релевантна част от процесния договор за кредит, водят до единствен извод, че клаузата на чл. 3-1 и чл. 4-3 от договора за кредит е формална клауза.

Служебно известно е на съдията-докладчик от съдебните дела на физически лица с „Кредисимо“ ЕАД, че разпоредбата на чл. 4-1 от договора за кредит предвижда, че когато кредитополучателят посочи в заявлението, че ще предостави обезпечение, същият следва да представи банкова гаранция или договор за поръчителство с одобрено от „Кредисимо“ ЕАД лице, в срок от 48 часа от подписване на договора за кредит. Настоящият случай не е различен от стандартния масов случай на сключен бланков договор да потребителски кредит с „Кредисимо“ ЕАД. Още повече, че твърдения в исковата молба са напълно идентични, а и ответниците не оспорват в отговорите текста на чл. 4-1 от договора да е именно с такова съдържание.

В изпълнение именно на това желание на ищеца А. М., който е имал нужда от парични средства към онзи момент, принудили го да вземе кредит при ГПР в почти максимален по закон размер, същият е сключил с втория ответник „Ай тръст“ ЕООД договор за поръчителство, защото е имал нужда да обезпечи кредита си към „Кредисимо“ ЕАД и да се лиши всеки месец от още по 246,12 лв. месечно. По делото е приет и договор за предоставяне на поръчителство от 11.12.2021 г., сключен между ищеца и втория ответник „Ай тръст“ ЕООД /л.86-89/, с който „Ай тръст“ ЕООД се е задължило да сключи договор за поръчителство за обезпечаване на сключения договор за кредит, за което е уговорено ищецът да заплати на „Ай тръст“ ЕООД възнаграждение за гаранционната сделка. Посочено е в договора за поръчителство, че задължението по договора за кредит е в размер на 5657,84 лв. В чл.8-1 от договора за поръчителство е посочено, че ищецът ще дължи на поръчителя

възнаграждение в размер и при условията на Приложение № 1, което е прието като писмено доказателство по делото /л.89/. От Приложение № 1 е видно, че е уговорено възнаграждение по договора за поръчителство в размер на 246,12 лв. на месец за срока на договора за кредит, тоест за 2 години, разсрочено на 24 вноски, дължими с падежи по договора за кредит. От това е видно, че възнаграждението по договора за поръчителство е на стойност около 70 % на отпуснатия кредит от 5000 лв. Както се посочи по-горе, следва да се прави разлика между различните договори, като един е договорът за кредит на стойност 5000 лв., друг е договорът за застраховка с уговорена застрахователния премия в еднократен размер от 657,84 лв. В този смисъл съдът не може да се солидаризира със становището на ответника „Кредисимо“ ЕАД, че договорът за кредит бил на стойност 5657,84 лв.

Сключеният между страните договор за кредит попада под правната регламентация на Закона за потребителския кредит, в който е посочено изчерпателно какво следва да е съдържанието на договора за кредит. Липсата на изрично посочените в чл. 22 във вр. с 10, ал. 1 и чл. 11 ЗПК реквизити на договора за кредит водят до недействителност на същия. В случая обаче договорът не отговаря на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, съгласно който договорът за потребителски кредит задължителна следва да съдържа „годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин“. Годишният процент на разходите следва да включва всички разходи на кредитната институция по отпускане и управление на кредита, както и възнаградителната лихва и се изчислява по специална формула. Спазването на това изискване дава информация на потребителя как е образуван размерът на ГПР, респ. цялата дължима сума по договора. В договора кредиторът се е задоволил единствено с посочването като абсолютни стойности на лихвения процент по заема и ГПР в нулев размер. Липсва обаче ясно разписана методика на формиране годишния процент на разходите по кредита /кои компоненти точно са включени в него и как се формира посоченият размер/. Съобразно разпоредбата на чл. 19, ал. 1 ЗПК годишният процент на разходите изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв

вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора/, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Следователно в посочената величина, представляваща обобщен израз на всичко дължимо по кредита, следва по ясен и разбираем за потребителя начин да бъдат включени всички разходи, които заемотателят ще стори и които са пряко свързани с кредитното правоотношение, включително и разходите, които ще бъдат направени във връзка с обезпечението на кредита. В случая в договора за кредит липсва яснота досежно тези обстоятелства. При липсата на данни за наличие на други разходи по кредита, освен лихва в размер на 2350 лв. /изчислена от съда на основание чл. 162 ГПК чрез сумиране на компонента лихва от погасителния план/, при лихвен процент от 35,86 %, не става ясно как е формиран ГПР от 42,38 %. Това е така, защото при сумиране на компонентата главница същата е в размер не на 5000 лв., а на 5657,84 лв., което вече се посочи, че не е сума по кредита. Не е ясно лихвата дали олихвява главницата по кредита от 5000 лв. или цялата сума от 5657,84 лв., при който втори вариант ще е налице пряко нарушаване на чл. 9 ЗПК. Няма как да се подмине обстоятелството, че ГПР не е посочен в договора за кредит, а в погасителния план, което също е нарушение на чл. 11 ЗПК. Всички тези обстоятелства водят на извод, че е налице липса на посочен ГПР.

Отделно от това следва да се посочи, че не е ясно какъв е реалния ГПР, което възпрепятства и съдът да направи извод дали същият реално не надхвърля петкратния размер на законната лихва, предвид забраната по чл. 19, ал. 4 ЗПК, поради което съдът приема, че посочения ГПР в договора единствено като абсолютна процентна стойност и с посочване на общата сума, дължима от потребителя е нарушено императивното изискване по чл. 11, ал. 1, т. 10 ГПК. Посочената разпоредба има за цел да се предостави пълна, точна и максимално ясна информация за разходите, които следва да направи потребителя във връзка с кредита, за да може да направи информиран и икономически обоснован избор дали да го сключи. В този см. е и изискването на чл. 10, параграф 1, б. "ж" от Директива 2008/48/ЕО, където е въведено изискването, че: "се посочват всички допускания, използвани за изчисляването на този процент". Тази разпоредба е транспонирана и съответства на разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, като съобразно с разпоредбата на чл. 23 от Директивата, съгласно която държавите членки следва да установят система от санкции за нарушаване на разпоредбите на

настоящата директива и да гарантират тяхното привеждане в изпълнение, в чл. 22 от ЗПК е установено, че нарушение на разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК представлява основание за недействителност на договора за кредит. Следва да се отчете и обстоятелството, че и без специални знания е видно, че ако в ГПР беше включено и възнаграждението за поръчителство /което е в размер около 70 % от стойността на кредита/, то размерът му неминуемо би надхвърлил максимално определения праг на ГПР от 50% - посочен в погасителния план ГПР от 42,38 % с прибавени около 70 % се явява стойност от около 113 %. Подобни такси и възнаграждения за получен потребителски кредит противоречи не само на българските закони, в частност чл. 26, ал. 1, предл. 2 и 3 ЗЗД, чл. 19, ал. 4 вр. ал. 5 ЗПК, чл. 22 ЗПК вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК и чл. 146, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 143, ал. 1 ЗЗП вр. чл. 24 ЗПК, но и на Директива 2008/48/ЕО и Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори.

С оглед гореизложеното съдът намира, че договорът за потребителски кредит, сключен между страните се явява недействителен на основание чл. 26, ал. 1, предл. 2 ЗЗД във вр. чл. 19, ал. 4 вр. ал. 5 ЗПК и не поражда целените правни последици.

С оглед основателността на главния иск по чл. 26, ал. 1, предл. 2 ЗЗД във вр. чл. 19, ал. 4 вр. ал. 5 ЗПК, съдът не дължи произнасяне в диспозитива по тези, предявени при условията на евентуалност, макар да изложи мотиви и тяхната основателност.

Изцяло в горния смисъл е постановеното решение № 25 от 23.01.2023 г. на ОС-Стара Загора по в.т.д. № 462/2022 г., 2 търговски състав.

По идентични на посочените по-горе съображения съдът намира и за нищожен договора за поръчителство от 11.12.2021 г. на основание чл. 26, ал. 1, предл. 2 ЗЗД вр. чл. 19, ал. 4 ЗПК вр. ал. 5 ЗЗД, тъй като единствената му цел е заобикаляне на закона и облагодетелстване на свързани помежду си търговски дружества, за сметка на икономически по-слабата страна в лицето на потребителя физическо лице, домогващ да получи потребителски кредит. Този договор противоречи и на добрите нрави съгласно чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД, тъй като уговорката на възнаграждение в размер на около 70 % от размера на кредита е абсолютно неоснователно обогатяване на едно лице за сметка на икономически по-слабо друго. Не само европейското

законодателство не допуска при уредбата на потребителските кредити и защитата на потребителите подобни уговорки, но и българското законодателство също не допуска подобни уговорки – ЗПК и ЗЗП. Затова съдът намира, че и договора за поръчителство е нищожен на основание чл. 26, ал. 1, предл. 2 ЗЗД във вр. чл. 19, ал. 4 вр. ал. 5 ЗПК.

В тази връзка и по повод на изложените по-горе съображения за формалност на клаузите на чл. 3-1 и чл. 4-3 от договора, ще се отбележи, че двамата ответници са свързани лица, тъй като „Кредисимо“ ЕАД е едноличен собственик на капитала на „Ай тръст“ ЕООД, което обуславя допълнителен аргумент в интерес на ответника „Кредисимо“ ЕАД от сключването на процесния договор за поръчителство и получаване на възнаграждение по него от същата група ЮЛ. Двете дружества са регистрирани на един и същи адрес на управление. Настоящият съдебен състав намира тази установена практика в ответните дружества за изключително недобросъвестна, нарушаваща всички принципи за защита на потребителите по ЗПК и на специалните разпоредби на ЗПК и приложимите към договорите за потребителски кредити и защита на потребителите европейски регламенти и директиви. А именно защото тази недобросъвестност не може да се спре от законодателната и изпълнителната власт, се налага съдебната власт да възвърне справедливостта в този вид облигационни отношения.

Като заключение съдът намира, че следва да обяви нищожността на двата процесни договора – за кредит и за поръчителство, на посочените по-горе в мотивите основания за това.

По насрещния иск на „Кредисимо“ ЕАД:

Съгласно чл. 23 ЗПК при констатирана недействителност/нищожност на договора за кредит се дължи връщане на чистата стойност на кредита, тоест дадената в заем парична сума или в случая сумата от 5000 лв.

Ищецът по този иск „Кредисимо“ ЕАД твърди в исковата си молба, че ответникът по иска А. М. бил платил сума от 600 лв. до момента за погашения по кредита, която следа да се приспадне от дължимата чиста стойност по кредита.

В случая са настъпили падежи по погасителния план до 20.05.2023 г., което обстоятелство следва да се отчете съгласно чл. 235, ал. 3 ГПК към приключване на устните състезания /08.06.2023г./. Връщането на чистата

стойност на кредита съгласно чл. 23 ЗПК не означава автоматична предсрочна изискуемост, а само че не се дължат към месечните вноски другите компоненти извън главницата. В случая „Кредисимо“ ЕАД не твърди да е настъпила или обявявана предсрочната изискуемост на кредита, поради което се дължат само падежиралите части от главницата, явяваща се чиста стойност на кредита. При договорите за кредит с оглед специалната правна регламентация в ЗПК се отличава известна разлика с общата нищожност на договорите по чл. 26 ЗЗД, при която се дължи незабавно връщане на цялата дадена сума. Тук с оглед защита на потребителите на кредити се приема, че погасителният план за разсрочване на връщането на главницата не се отменя, защото иначе потребителят би бил поставен в изключително неблагоприятно положение. При обявяване на кредита за нищожен поради виновно поведение на кредитодателя, последният ще черпи права, а кредитополучателят да изпадне в по-тежко състояние незабавно да дължи връщане на голяма сума пари. Такова тълкуване на правната регламентация не съответства на Директива 2008/48/ЕО и Директива 93/13/ЕИО.

Но както се посочи, с оглед настъпилите падежи на част от вноските по кредита, съдът намира, че ответникът А. М. дължи на ищеца по насрещния иск „Кредисимо“ ЕАД връщане на неплатена част от чистата стойност на кредита по падежирали главници, с приспадната сума от 600 лв.

Тъй като както се посочи по-горе в главницата по погасителен план е включена освен главницата от 5000 лв., то и сумата за застрахователния премия от 657,84 лв., то съдът намира, че последната сума е разсрочена поравно в отделните 24 вноски или в размер на 27,41 лв. към всяка анюитетна вноска. В този смисъл съдът намира, че при изчисление на дължимата главница до падежа 20.05.2023 г. следва да се изключи сумата от 465,97 лв., равняваща се на 17 вноски по 27,41 лв. за застрахователна премия. Съдът изчисли общата сума за главница по погасителен план към 20.05.2023 г. и същата е в размер на 3578,12 лв., от която следва да се извади дължимата застрахователна премия към същия момент в размер на 465,97 лв. и ще е налице дължима главница към 20.05.2023 г. в размер на 3 112,15 лв., от която следва да се извади погашението от 600 лв., като ще остане дължима главница като чиста стойност към 20.05.2023 г. в размер на 2 512,15 лв.

По първия иск ищецът претендира сума от 1968,61 лв. за падежирала

главница в периода от 20.04.2022 г. до 14.02.2023 г., поради което следва да се изчисли към 14.02.2023 г., какъв е размерът на падежиралата дължима главница. По погасителен план последната падежна дата преди 14.02.2023 г. е тази с падеж 20.01.2023 г. и към нея дата общ размер на главница по погасителен план е в размер на 2 568,61 лв., от която следва да се извади сумата от 356,33 лв. вноски за застрахователна премия /13 x 27,41 лв./, като остава дължима главница като чиста стойност по кредита в размер на 2 212,28 лв. От тази сума следва да се извади сумата от 600 лв., платени от ответника, като ще остане дължима падежирала главница в размер на 1 612,28 лв., до която сума ще се уважи първият насрещен иск по чл. 9 ЗПК, ведно със законната лихва от 15.02.2023 г., и ще се отхвърли за разликата до 1968,61 лв.

Тъй като съдът приложи разпоредбата на чл. 23 ЗПК, следва да се разгледа предявеният при условията на евентуалност иск за заплащане на цялата главница по кредита. Ищецът претендира сума от 5057,84 лв., формирана от сума 5657,84 лв. минус платени 600 лв. Както се посочи по-горе искът е за главница по кредит, а не за претенция за застрахователна премия, поради което съдът не може да излиза извън наведено правно основание и да присъжда суми извън него. Отделно се изложиха мотиви за дължимата падежирала главница като чиста сума, като към момента на приключване на устните състезания е в размер на 2 512,15 лв.

Тъй като се присъди по първия иск сума в размер на 1612,28 лв., то за тази сума е отпаднал интересът на ищеца по втория иск и същата следва да се приспадне от общата сума от 2512,15 лв. и така ще остане основателен този иск за сумата от 899,87 лв., до която сума ще се уважи иска и ще се отхвърли за разликата до 5057,84 лв., ведно със законната лихва от 15.02.2023 г.

По разноските:

При този изход на спора, ищецът има право на разноски, които съобразно представения списък по чл. 80 ГПК са в размер на 320,32 лв. внесена държавна такса за първия иск на ищеца, дължима от „Кредисимо“ ЕАД, и в размер на 160 лв. внесена държавна такса за втори иск на ищеца, дължима от „Ай тръст“ ЕООД.

Относно искането на процесуалния представител на ищеца адв. М. М. от АК-Пловдив за присъждане на адвокатско възнаграждение в хипотезата на чл. 38, ал. 2 вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАдв., съдът приема, че на процесуалния

представител на ищеца следва да се определи възнаграждение в размер на 1 100,78 лв. лева по иска за нищожност на договора за кредит и в размер на 700 лева по иска за нищожност на договора за поръчителство, платими от ответниците, с оглед осъщественото процесуално представителство по предявения иск, на осн. чл. 38, ал. 1 т. 2 от ЗАДв. във вр. с чл. 2, ал. 2 и ал. 5 и чл. 7, ал. 2, т. 1 от НМРАВ. Съответно всяко от възнагражденията следва да се плати от съответния ответник, страна по договора, предмет на иска, по подобие на разноските на ищеца. Това възнаграждение е в размер на минималното по наредбата. С оглед най-новата съдебна практика, намерила отражение в определение № 917 от 02.05.2023 г. по ч.гр.д. № 1323/2023 г. на ВКС, 4то ГО, с което се приема, че ДДС не се дължи при безплатна адвокатска защита, ще следва да се присъди възнаграждението на адв. М. без включено ДДС, тоест в минимален по наредбата размер.

Поради уважаване на искове за нищожност ответниците по тях нямат право на разноски съгласно чл. 78, ал. 3 ГПК.

По насрещните искове ищецът „Кредисимо“ ЕАД има право на разноски на основание чл. 78, ал. 1 ГПК и такива му се дължат в размер на 99,56 лв., съразмерно на уважената част от иска, при взети предвид платена държавна такса от 78,84 лв. и юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лв. съгласно чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 25 НЗПП.

Ответникът по насрещния иск А. М. няма право на разноски съгласно чл. 78, ал. 3 ГПК.

Относно искането на процесуалния представител на ищеца адв. М. М. от АК-Пловдив за присъждане на адвокатско възнаграждение в хипотезата на чл. 38, ал. 2 вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАДв., съдът приема, че на процесуалния представител на ищеца следва да се определи възнаграждение в размер на 1002,65 лева по насрещните искове, с оглед осъщественото процесуално представителство по предявения иск, на осн. чл. 38, ал. 1 т. 2 от ЗАДв. във вр. с чл. 2, ал. 2 и ал. 5 и чл. 7, ал. 2, т. 1 от НМРАВ. Това възнаграждение е в размер на минималното по наредбата. Отново същото се дължи без начисляване на ДДС. Съобразно отхвърлената част от исковите на адв. М. ще следва да се присъди възнаграждение в размер на 643,72 лв.

Мотивиран от горното съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за нищожен договор за потребителски кредит № 2486863 от 11.12.2021 г., сключен между А. Г. М., ЕГН *****, с адрес гр. Раднево, ул. *****, и „Кредисимо“ ЕАД, ЕИК 175330437, с адрес на управление гр. София, Район Триадика, бул. „Витоша“ № 146 /сграда А/, ет. 4, Бизнес център България, поради заобикаляне на закона, на основание чл. 26, ал. 1, предл. 2 ЗЗД вр. чл. 19, ал. 4 вр. ал. 5 ЗПК.

ПРИЗНАВА за нищожен договор за предоставяне на поръчителство от 11.12.2021 г., сключен между А. Г. М., ЕГН *****, с адрес гр. Раднево, ул. *****, и „Ай тръст“ ЕООД, ЕИК 203508899, с адрес на управление гр. София, Район Триадика, бул. „Витоша“ № 146 /сграда А/, ет. 4, Бизнес център България, поради заобикаляне на закона, на основание чл. 26, ал. 1, предл. 2 ЗЗД вр. чл. 19, ал. 4 вр. ал. 5 ЗПК.

ОСЪЖДА А. Г. М., ЕГН *****, с адрес гр. Раднево, ул. *****, да заплати на „Кредисимо“ ЕАД, ЕИК 175330437, с адрес на управление гр. София, Район Триадика, бул. „Витоша“ № 146 /сграда А/, ет. 4, Бизнес център България, на основание чл. 9 ЗПК сумата от 1 612,28 лв. /хиляда шестстотин и дванадесет лева и 28 ст./, представляваща дължима главница като чиста стойност по кредита за вноски с падежи от 20.04.2022 г. до 14.02.2023 г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над присъдените 1612,28 лв. до претендираните 1968,61 лв. като неоснователен.

ОСЪЖДА А. Г. М., ЕГН *****, с адрес гр. Раднево, ул. *****, да заплати на „Кредисимо“ ЕАД, ЕИК 175330437, с адрес на управление гр. София, Район Триадика, бул. „Витоша“ № 146 /сграда А/, ет. 4, Бизнес център България, на основание чл. 23 ЗПК сумата от 899,87 лв. /осемстотин деветдесет и девет лева и 87 ст./, представляваща дължима главница като чиста стойност по кредита за вноски с падежи до 20.05.2023 г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над присъдените 899,87 лв. до претендираните 5057,84 лв. като неоснователен.

ОСЪЖДА „Кредисимо“ ЕАД, ЕИК 175330437, с адрес на управление гр. София, Район Триадика, бул. „Витоша“ № 146 /сграда А/, ет. 4, Бизнес център България, да заплати на А. Г. М., ЕГН *****, с адрес гр. Раднево, ул. *****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК разносните по делото в размер на

320,32 лв. /триста и двадесет лева и 32 ст./.

ОСЪЖДА „Ай тръст“ ЕООД, ЕИК 203508899, с адрес на управление гр. София, Район Триадница, бул. „Витоша“ № 146 /сграда А/, ет. 4, Бизнес център България, да заплати на А. Г. М., ЕГН *****, с адрес гр. Раднево, ул. *****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК разносните по делото в размер на 160 лв. /сто и шестдесет лева/.

ОСЪЖДА А. Г. М., ЕГН *****, с адрес гр. Раднево, ул. *****, да заплати на „Кредисимо“ ЕАД, ЕИК 175330437, с адрес на управление гр. София, Район Триадница, бул. „Витоша“ № 146 /сграда А/, ет. 4, Бизнес център България, на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК разносните по делото в размер на 99,56 лв. /деветдесет и девет лева и 56 ст./.

ОСЪЖДА „Кредисимо“ ЕАД, ЕИК 175330437, с адрес на управление гр. София, Район Триадница, бул. „Витоша“ № 146 /сграда А/, ет. 4, Бизнес център България, да заплати на адвокат М. В. М. от АК-Пловдив, с адрес гр. Пловдив, бул. *****, на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата сумата от 1 744,50 лв. (хиляда седемстотин четиридесет и четири лева и 50 ст.) за оказана безплатна правна помощ на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв.

Сумата може да бъде преведена по банкова сметка на адвокат М. В. М. от АК-Пловдив по чл. 39 ЗАдв. в банка „УниКредит Булбанк“ ЕАД, IBAN: *****.

ОСЪЖДА „Ай тръст“ ЕООД, ЕИК 203508899, с адрес на управление гр. София, Район Триадница, бул. „Витоша“ № 146 /сграда А/, ет. 4, Бизнес център България, да заплати на адвокат М. В. М. от АК-Пловдив, с адрес гр. Пловдив, бул. *****, на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата сумата от 700 лв. (седемстотин лева) за оказана безплатна правна помощ на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв.

Сумата може да бъде преведена по банкова сметка на адвокат М. В. М. от АК-Пловдив по чл. 39 ЗАдв. в банка „УниКредит Булбанк“ ЕАД, IBAN: *****.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Окръжен съд – Стара Загора в двуседмичен срок от връчването на препис.

Съдия при Районен съд – Раднево: _____